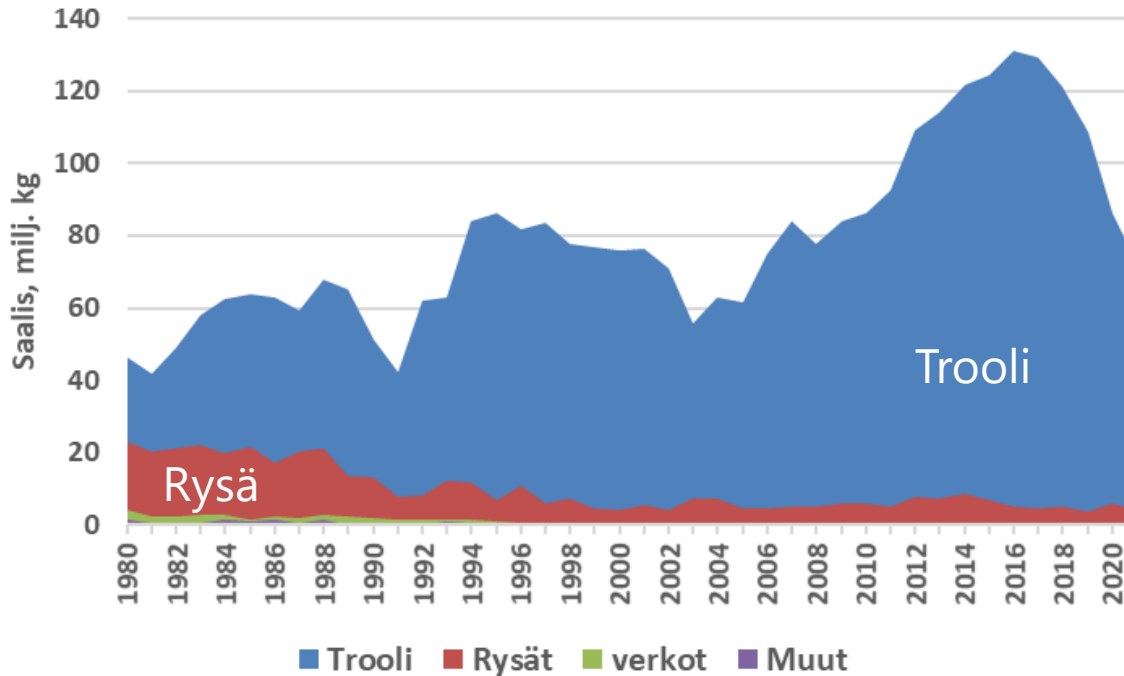

Miten turvata laadukkaan raaka- aineen saatavuus?

Erikoistutkija Jari Setälä
Luonnonvarakeskus

Työpaja: Uutta arvoa silakalle ja kuorelle
Turku 13.6.2022

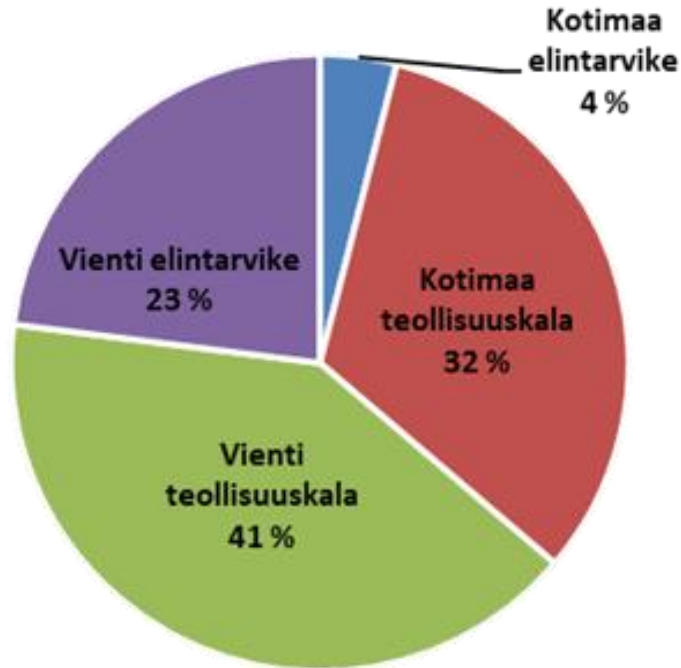
Pääosa silakasta pyydetään troolilla

Vuonna 2021 saalis troolilla 72 milj. kg (95%), rysillä 4 milj. kg ja verkoilla 115 tn

Silakan kalastuksesta pääosa teollisuuskalaksi

105 miljoonaa kiloa

Pääosa silakasta käytetään kalajauhon raaka-aineena, koska

- 1) Troolikalastuksen kannattavuus edellyttää teollisuuskalan pyyntiä
- 2) Hyvin pieni osa silakoista on fileekokoista
- 3) Silakan laatu ei ole parasta mahdollista
- 4) Kilpailukyky kasvatetun kalan kanssa ollut heikko
- 5) Aluskapasiteetti on vanhaa (keski-ikä yli 30 vuotta)

RSW-jäähdytyksessä elintarvikesilakan laatu heikkeni

Aiemmin silakka lajiteltiin aluksessa ja jäähdytettiin konteissa jäävedessä

Nyt silakka jäähdytetään koneellisesti jäähdytetyissä tankeissa

Monet asiat vaikuttavat troolisilakan laatuun tankkialuksessa?

LAATU

Trooli vetoaika
Saaliin määrä troolissa
Kalan mahan (sisältö ja) täyteisyys
Kalan koko
Meriveden lämpö
Tuulisuus
Pumppaus alukseen

Tankin täyttöaste
Jäähdytyksen toimivuus
Henkilöstön toiminta
Tankissa oloaika
Sataman toimet

Hyvä

Lyhyt
Vähän
Suoli tyhjä
Iso kala
Kylmä vesi
Tyyni
Sopiva määrä ja nopeus

Ei liikaa kalaa
Tehokas
Osaava ja huolellinen
Lyhyt
Sujuva

Heikko

Pitkä
Paljon
Maha täynnä
Pieni kala
Lämmin vesi
Myrskyisä
Ei liikaa eikä
liian nopeasti
Liikaa kalaa
Tehoton
Huolimaton
Pitkä
Hidas

Laadukkaan kalan saannin varmistaminen

- Elintarvikekalan kilpailukykyinen tuottajahinta
- Huolellinen ja osaava toiminta aluksella
- Suomen laivaston tekniikan ja toiminnan arviointi
- Kehittämishankkeet esimerkiksi jäähdytyksen tehostamiseksi
- Jalostukseen liittyvät investoinnit, jotta pienempikin silakka voidaan hyödyntää

Parantaisiko suolan lisäys tankkiin silakan laatua

- Esikokeen perusteella suolan lisäys mahdollistaa alle 0-asteen lämpötilan ja mittausten mukaan näyttäisi vähentävän mikrobien määrää, mutta lisäävän hapettumista. Jalostusominaisuudet voivat parantua.
- Syksyn esikoe aluksen tankeissa. Viimeisen tankin silakka laadukkaampaa kuin edellisestä vedosta suolavedellä jäähdytetty silakka. Kala ei jäähdy tankissa tasaisesti.
- Kevään jäähdytyskoe **alustavasti**. Täysmittakaavan koe vaikea toteuttaa. Kala ei jäähdy tankissa tasaisesti. Jäävesikontin kokonainen kala erityisesti ensimmäisinä päivinä laadultaan parempi kuin suolavesijäähdytetty. Suolavesijäähdytetty filee jonkin ajan päästä parempi. Konttinäytefileiden aistinvarainen laatu heikkeni säilytyksessä eniten.

Silakan rysäpyynti

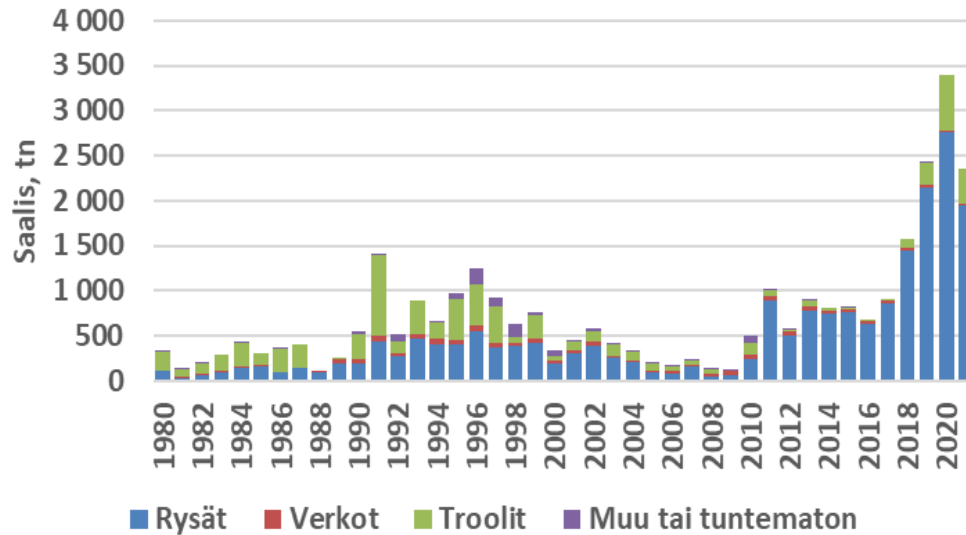

- Rysäpyynnistä saadaan kutuvalmista kalaa, joka on kuluttanut voimavarojaan sukutuotteisiin
- Kala pysyy elävänä pyydyksessä siihen asti kuin se pumpataan alukseen
- Silakka saadaan tuoreena rantaan, jos jalostuslaitos on lähellä pyyntialueita
- Rysäpyynti mahdollistaa myös mädin hyödyntämisen
- Hyvin ilmastoystävällinen kalatuote

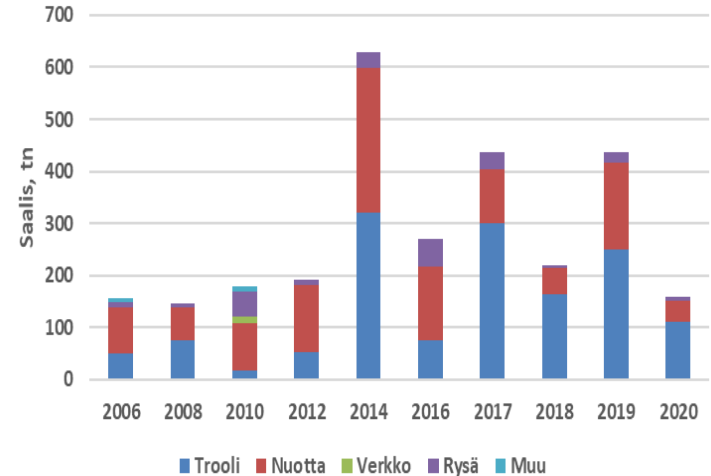

Kuoretta saadaan niin merestä kuin sisävesistä

Kuoresaalis merellä

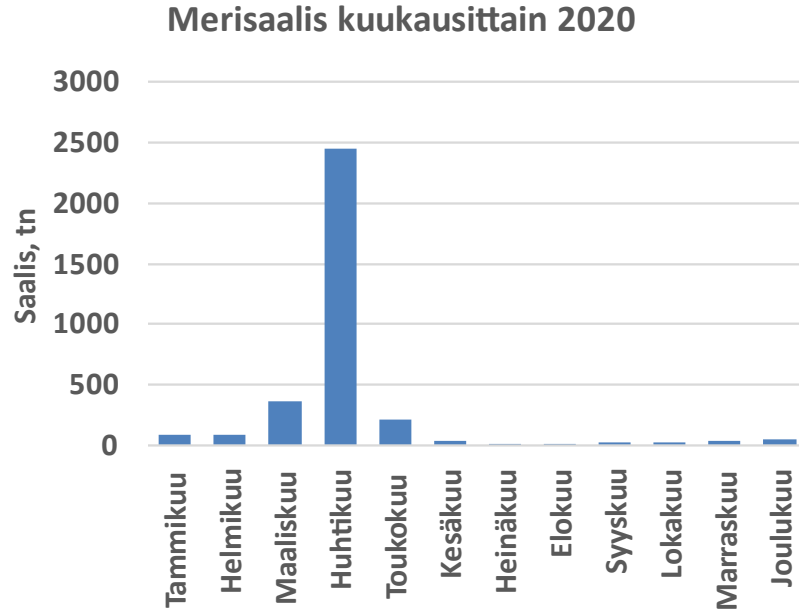

Kuoresaalis sisävesillä

Merialueen kuore pakastetaan ja viedään Itä-Eurooppaan

Kuoretta saadaan niin merestä kuin sisävesistä

Merialueen saalis saadaan keväällä ja sisävesien syys-talvella

Kuoreen laadun varmistaminen

- Raaka-ainetta on paljon eri puolella Suomea
- Kuoreen ongelma kotimaassa on kysyntä
- Kuore pyydetään kylmän veden aikaan, elintarvikelaatu lähtökohtaisesti hyvä
- Ongelmana lähinnä sesongin intensiivisyys ja lyhyys (2-5 vko) sekä saaliin epäpuhtaus (mukana muuta kalaa) ja vaihteleva koko
- Merellä raaka-aine otettava nopeasti talteen ja pakastettava
- Löydetäänkö raaka-aineelle kotimaista viennin kanssa kilpailukykyistä käyttöä?

Kiitos!